

Olemme näkyvä ja innostava muutosvoima

Amnestyn Suomen osaston toimintasuunnitelma 2016–17

Tavoittemme on, että vuonna 2020 olemme näkyvä ja innostava ihmisoikeusliike, johon jokainen voi osallistua. Haluamme muutoksen siihen, miten Suomessa kohdellaan pakolaisia ja miten pakolaisuudesta keskustellaan. Haluamme riittävästi resursseja ja koordinoitua toimintaa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan Suomessa. Haluamme, että ihmisoikeuspuolustajat eri puolilla maailmaa saavat tehdä työtään ilman häirintää.

Ihmisoikeustavoittemme toteutuvat vain, jos kasvamme todelliseksi ihmisoikeuksien puolustajien yhteisöksi. Vuonna 2020 meillä on kymmeniä tuhansia aktiivisia toimijoita ja laaja kannatus suomalaisessa yhteiskunnassa. Vaikuttamme päättäjiin. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun ja olemme esillä uutisissa, sosiaalisessa mediassa ja tapahtumissa. Olemme vahva muutosvoima.

Tässä toimintasuunnitelmassa kerromme, millä tavoin saavutamme tavoittemme seuraavan kahden vuoden aikana. Suunnitelma perustuu Amnestyn Suomen osaston strategiaan vuosille 2016-2019.

Vaikuttamistyön päätavoitteet

Pakolaiset ja turvapaikanhakijat: Kriisejä ja vainoa pakenevia ihmisiä suojellaan

Maailmassa on enemmän pakolaisia kuin koskaan elinaikanamme ja Suomeen on tullut enemmän turvapaikanhakijoita kuin koskaan ennen. Niin Euroopan unionin kuin Suomen maahanmuuttopoliittiset linjaukset painottuvat maahanmuuton rajoittamiseen, eivät pakolaisten suojeluun. Pakolaisuuden taustoja ja valtioiden ihmisoikeusvelvoitteita ei ymmärretä. Uutisointi painottuu vaaratekijöihin ja logistiikan ongelmiin. Me haluamme muuttaa tätä suuntaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, aktiivisella vaikuttamistyöllä ja viestinnällä sekä kouluttamalla ja osallistamalla ihmisiä. Tämä on pääkampanjamme tällä suunnitelmakaudella.

Vaikuttamistavoitteet:

Pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja siirtolaisia koskevan keskustelun ja politiikan tulee perustua suojelun ensisijaisuuteen. Keskitymme tulevana vuosien seuraaviin oikeuksiin: oikeus hakea turvapaikkaa, oikeus oikeudenmukaiseen turvapaikkamenettelyyn ja oikeus olla tulematta palautetuksi maahan, jossa ihminen on vaarassa joutua vakavien ihmisoikeusloukkausten kohteeksi. Haluamme myös muuttaa turvapaikanhakijoita koskevan keskustelun sävyä pois negatiivisuudesta ja ongelmakeskeisyydestä.

Euroopan unionissa haetaan yhteisesti ratkaisuja pakolaiskriisiin. Vaadimme, että Suomen hallitus toimii sekä EU:n turvapaikkajärjestelmän toimeenpanemiseksi että järjestelmän muuttamiseksi jatkossa. Hallituksen tulee toimia EU:n sisäisen vastuunjaon puolesta, ei sitä vastaan. Hallituksen pitää edistää kansainvälistä suojelua saavien ihmisten vapaata liikkuvuutta EU:ssa ja taata turvapaikkajärjestelmässä turvatut oikeudet hakijoille täysimääräisesti.

Pakolaisille on kehitettävä lisää laillisia ja turvallisia keinoja päästä suojelun piiriin. Suomen on nostettava pakolaiskiintiötä ja toimittava sen puolesta, että useampi valtio ottaa pakolaiskiintiöt käyttöön. Perheenyhdistämistä tulee helpottaa, ei kiristää. Säilöönoton on oltava poikkeus, ei pääsääntö, ja lasten säilöönotto on kiellettävä. Säilöönotolle

on kehitettävä lisää vaihtoehtoja Suomessa. Vaadimme, että palautus- ja maastapoistamiskäytännöt kunnioittavat ihmisoikeuksia ja ehdotonta palautuskieltoa.

Naisiin kohdistuva väkivalta: Tarvitaan resursseja ja koordinaatiota

Kymmenen vuoden kampanjoinnin jälkeen lakeja on muutettu ja toimintasuunnitelmia tehty. Työ naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan ei kuitenkaan vielä ole riittävästi resursoitua ja koordinoitua. Me haluamme tähän muutoksen: päättäjien on kannettava vastuunsa ja annettujen sitoumusten on näyttävä myös budjetissa.

Vuoden 2017 kuntavaalien alla vaadimme kuntapäättäjiltä vastuuta naisten suojelemiseksi väkivallalta. Koulutamme ihmisiä ymmärtämään naisiin kohdistuvan väkivallan laajana ihmisoikeusongelmana ja tarjoamme kanavan toimia sen estämiseksi.

Vaikuttamistavoitteet:

Vaadimme, että vuonna 2018 valtion budjetissa on varattu riittävä rahoitus Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ehkäisevän ja torjuvan yleissopimuksen (Istanbulin sopimuksen) toimeenpanoon. Istanbulin sopimuksen toimeenpanon tavoitteena on alueellisesti kattava monipuolinen ja esteetön tukipalveluverkosto naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien tulee olla yksi palvelupainopisteistä.

Vahvistamme yhteistyötämme ihmiskaupan vastaisessa työssä mukana olevien järjestöjen kanssa. Yhteinen tavoitteemme on saada aikaan muutos nykyiseen lainsäädäntöön, joka mahdollistaa käännyttämisen seksityöepäilyn perusteella.

Vuoden 2017 kuntavaalikampanjan tavoitteena on kertoa kuntapäättäjille, että ihmisoikeusvelvoitteet koskevat myös heitä ja saada heidät toimimaan aktiivisesti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan.

Ihmiseltä ihmiselle: Ihmisoikeuspuolustajat ja yksilötyö

Kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuspuolustajien toimintaa rajoitetaan laeilla ja käytännöillä eri puolilla maailmaa. Monet joutuvat ihmisoikeuksia puolustaessaan itse ihmisoikeusloukkausten kohteeksi. Mobilisoimme ihmisiä toimimaan näiden henkilöiden puolesta. Toimintamuotoja on monia: lyhytkestoisia reaktiivisia vetoimuksia, pitkäaikaista yksilötyötä ja laajempaa kampanjointia. Vaikuttamistavoitteet:

Tavoitteemme on kaikissa tilanteissa saavuttaa mahdollisimman hyviä tuloksia yksittäisen ihmisen puolesta tehtävässä työssä. Olemme mukana tukemassa yksilötyön strategisempaa suuntaa kansainvälisellä tasolla. Suomen viranomaiset ovat entistä paremmin tietoisia EU:n ihmisoikeuspuolustajia koskevista suuntaviivoista ja Suomen ohjeistuksesta niihin liittyen. Viranomaiset myös käyttävät aktiivisesti suuntaviivoissa esitettyjä keinoja ihmisoikeuspuolustajien tukemiseen. Kansainvälisessä kampanjassa vaadimme rakenteellisia uudistuksia (kuten lainsäädäntömuutoksia) kohdemaissa, jotta ihmisoikeuspuolustajat pystyvät tekemään työtään.

Muut ihmisoikeusteemamme

Ihmisoikeuskasvatus: Ihmiset oppivat oikeuksistaan

Jos ihmiset eivät tunne oikeuksiaan, he eivät voi vaatia niitä itselleen eivätkä muille. Ihmisoikeuksia koskevan tiedon levittäminen on sekä tavoite itsessään että keino saada aikaan ihmisoikeusmuutosta. Ihmisoikeuskasvatus on integroitu kaikkiin yllä kuvattuihin päähankkeisiimme, ja nuorille suunnattu aktivismi kasvokkain sekä verkossa on koko toimiston vastuulla oleva kasvuhanke. (Katso alla: Kasvamme yhdessä ihmisoikeusliikkeeksi)

Aktivoimme ja sitoutamme nuoria

Tavoite: Nuoret ovat keskeinen kohderyhmä Amnestyn toiminnassa ympäri maailman. Kehitämme tapoja, joilla nuoret voivat toimia ihmisoikeuksien puolesta. Tavoitteemme on, että vuonna 2018 olemme löytäneet toimivat tavat tavoittaa nuoria ja saada heitä mukaan toimintaamme.

Koulutuksen saatavuus taataan

Tavoite: Vuonna 2018 olemme vakiinnuttaneet digitaaliset kokous- ja opetusalustat sekä kansainväliset avoimet verkkokurssit osaksi toimiston, aktivistien, opettajien ja tukijoiden oppimisen rutiineja.

Ihmisoikeudet tunnetaan kouluissa

Tavoite: Koulutamme opettajaksi opiskelevia ja opettajia ihmisoikeuksista ja opastamme heitä toteuttamaan uusien opetussuunnitelmien ihmisoikeustavoitteita. Tavoitteemme on, että yhä useammat koulut tarttuvat Amnestyn kouluille suunnattuihin kampanjoihin (päivätyökeräys ja Koulujen kirjemaraton) ja että opettajilla ja oppikirjoissa on yhä enemmän ihmisoikeustietoa, joka kannustaa toimintaan.

Seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuolten moninaisuus: Syrjintä historiaan

Sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä on yleistä kaikkialla maailmassa. Myös Suomessa HLBTIQ-ryhmiin kuuluvien ihmisten syrjintä on laajamittainen ongelma, joka on ratkaistava ihmisoikeuslähtöisesti. Transihmisten mahdollisuus vahvistaa juridinen sukupuoli edellyttää heiltä tällä hetkellä toimenpiteitä, jotka ovat vastoin perus- ja ihmisoikeuksia.

Vaikuttamistavoitteet:

Vaadimme itsemääräämisoikeuteen perustuvaa translakia, joka mahdollistaa sukupuolen juridisen vahvistamisen henkilön omalla ilmoituksella. Lujitamme kumppanuuksia sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvän syrjinnän vastaisessa työssä ja toimimme esimerkiksi sen puolesta, että äitiyslaisissa tunnustetaan naisparien vanhemmuus heti lapsen syntymähetkestä.

Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet: Ihmisoikeudet ovat jakamattomia

Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet (TSS-oikeudet) nähdään yhä liian usein oikeudellisten sitoumusten sijaan vapaaehtoisina tavoitteina, jotka voidaan sivuuttaa taloudellisesti haastavina aikoina. Erityisesti marginaalisoidussa asemassa olevien ihmisten oikeudet eivät toteudu. Ihmisten on pystyttävä vaatimaan oikeuksiensa toteutumista ja hallitusten on huomioitava toimiensa vaikutukset TSS-oikeuksien toteutumiseen.

Vaikuttamistavoitteet:

EU:n komission käynnistämät rikkomusmenettelyt romanilasten syrjinnästä koulutuksessa johtavat tilanteen paranemiseen Tšekissä ja Slovakiassa. Uusia rikkomusmenettelyitä käynnistetään oikeudesta asuntoon. Aborttilainsäädäntöä muutetaan Irlannissa ja El Salvadorissa. Suomen hallitus huomioi TSS-oikeudet arvioidessaan toimiensa ihmisoikeusvaikutuksia.

Ihmisoikeusjärjestelmän vahvistaminen: Suomen ihmisoikeuslinjaukset ja rakenteet toimivat

Suomen hallituksen tulee olla esimerkillinen ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ja edistämisessä niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Yllämainittujen prioriteettiteemojen lisäksi vaikutamme myös Suomen ihmisoikeusrakenteisiin, yritysvastuuseen, verkkovalvontaan sekä tarvittaessa muihin ihmisoikeuskysymyksiin.

Vaikuttamistavoitteet:

Hallitus laatii kunnianhimoisen kansallisen ihmisoikeustoimintaohjelman ja toteuttaa sitä sekä ulkosuhteita koskevaa ihmisoikeusstrategiaa aktiivisesti. Ihmisoikeusrakenteita, kuten kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukuntaa ja ihmisoikeuskeskuksen yhteydessä toimivaa ihmisoikeusvaltuuskuntaa, kehitetään entistä vaikutusvaltaisemmiksi toimijoiksi.

Ihmisoikeusvaikutusten arviointi otetaan osaksi hallituksen ja viranomaisten päätöksentekoa.

Suomi tukee lakisääteistä, kattavaa ja sitovaa lainsäädäntöä yritysten ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusveloitteen vahvistamiseksi.

Suomi kunnioittaa ihmisoikeuksia myös verkossa ja kansallista turvallisuutta suojaavissa toimissa. Lainsäädäntö- ja hankkeissa terrorismilainsäädännön ja verkkovalvontatoimivaltuuksien kehittämiseksi kunnioitetaan perus- ja ihmisoikeuksia eikä Suomeen luoda yksityisyyden suojaa murentavaa massavalvontaohjelmaa.

Kasvamme yhdessä ihmisoikeusliikkeeksi

Ihmisoikeustavoittemme toteutuvat vain, jos kasvamme niin globaalisti kuin Suomessa muutosvoimaksi, vahvaksi ihmisoikeuspuolustajien yhteisöksi, jossa ihmiset haluavat olla mukana. Nämä tavoitteet läpäisevät pääkampanjoille ja ihmisoikeuskasvatukselle asetettuja ihmisoikeustavoitteita.

Tavoitamme yhä useampia digitaalisesti

Tavoite: Olemme omassa viiteryhmässämme johtava toimija digitaalisen viestinnän kentällä. Niin markkinointi-, kampanja- ja varainhankintatyössä kuin ihmisoikeuskasvatuksessa digitaaliset kanavat ovat keskiössä ja siksi niihin investoidaan myös taloudellisesti.

Saamme yhä useammat mukaan toimintaan

Tavoite: Lisäämme tukijoidemme aktiivisuutta ja saamme toimintaan mukaan uusia tukijoita ja aktiiveja. Työhömmme on helppo tulla mukaan. Tarjoamme pääkampanjoissa aktivismia ja ihmisoikeuskoulutusta kaikille tukijoille ja kiinnostuneille.

Luomme uusia yhteistyömuotoja

Tavoite: Vahvistamme verkostojamme Amnestyin vaikuttavuuden lisäämiseksi. Teemme yhteistyötä yritys- ja kulttuurikentän kanssa ihmisoikeus- ja kasvatavoitteidemme toteutumiseksi. Tapahtumayhteistyöllä tuemme pääkampanjojen toteutusta, mutta se on myös yleisesti näkyvyyttämme tukevaa ja uusien tukijoiden ja toimijoiden rekrytointiin tähtäävää. Yhteistyö nähdään myös osana brändityötämme.

Teemme strategista mediaviestintää

Tavoite: Amnesty tunnetaan tuloksellisesta ihmisoikeustyöstään niin globaaleissa kuin kotimaan kysymyksissä. Mediayhtymme on aktiivista ja tehokasta sekä todennetusti tuloksekasta.

Teemme tehokasta markkinointia

Tavoite: Tuemme varainhankintaa ja osallistumista tehokkaalla markkinoinnilla. Tavoitteena on saavuttaa markkinoinnin ja varainhankinnan toimenpiteillä strategiassa linjatut kasvatavoitteet.

Turvaamme riittävän kasvun

Riippumattomuutemme turvaamiseksi rahoituksemme perustuu sitoutuneisiin lahjoittajiin. Etsimme uusia tukijoita aktiivisesti, olemalla läsnä ihmisten arjessa. Tavoittemme on tukijamäärän nostaminen yli 55 tuhanteen ja tulojen kasvu yli 5 miljoonaan vuoteen 2020 mennessä.

Varainhankinnan tarkempi vuosisuunnitelma tehdään erikseen.

Vahvempi organisaatio

Amnesty on jäsendemokraattinen liike, joka voi hyvin vain, jos jäsenistö aktiivisesti osallistuu päätöksentekoon ja toiminnan suunnitteluun. Vuosikokoukseen ja syysseminaariin pitää olla helppo tulla. Johtokunta valvoo toiminnan strategista suuntaa.

Osallisuuden ja jäsendemokratian kehittäminen

Tavoite: Vuonna 2020 jäsenemme voivat aidosti vaikuttaa organisaation suuntaan, osallistua päätöksentekoon ja oppia ihmisoikeuksista. Aktiivinen osallisuus tarkoittaa sitä, että tavoitteet toiminnalle asetetaan yhdessä toiminnassa mukana olevien kanssa ja aktiivien vastuunkantoa toiminnan suunnittelussa tai päätöksenteon koko kaareissa tuetaan. Osallisuutta kehitetään erityisesti osana jäsendemokratian vahvistamista.

Vuosikokous ja syysseminaari kohtauspaikkana

Tavoite: Amnestyn vuosikokous ja syysseminaari kokoavat Amnestyn jäseniä ja tukijoita yhteen.

Johtokunnan työn kehittäminen

Vuosina 2016–2017 johtokunta arvioi ja kehittää omaa työskentelyään. Perehdytämme uudet johtokunnan jäsenet heti valinnan jälkeen. Perehdytyksestä vastaavat vanhat johtokunnan jäsenet, toiminnanjohtaja ja tiimipäälliköt. Johtokunta pitää varsinaisten kokoustensa välissä tarvittaessa omia epävirallisia tapaamisia. Johtokunnan jäsenet, jotka eivät vuosikokouksen jälkeen jatka tehtävässään, kirjoittavat omasta kaudestaan lyhyet loppuraportit.

Kehittyvä toimisto

Jäsenistön panos on korvaamattoman arvokasta järjestöllemme. Työmme ei kuitenkaan olisi mahdollista ilman ammattitaitoista toimistoa. Henkilöstö tukee ja koordinoi jäsenistön osallistumista ja toimii myös itsenäisinä asiantuntijoina. Haluamme olla houkutteleva työpaikka. Henkilöstöjohtaminen on läsnä kaikessa suunnittelussa, kun jaetaan vastuuta ja rooleja, määritellään ja arvioidaan tavoitteita sekä annetaan palautetta.

Strateginen johtaminen

Tavoite: Panostamme strategiseen henkilöjohtamiseen ja johtajakoulutukseen. Strateginen johtaminen tarkoittaa henkilöstön työprosessien, johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämistä oppimista ja vuorovaikutusta tukeviksi. Johtaminen mahdollistaa tehokkaan verkostoitumisen sekä nopean ja oikea-aikaisen työn. Vahvistamme erityisesti johdon osaamista ja panostamme työmme tulosten parempaan mitattavuuteen.

Tyytyväinen henkilöstö

Tavoite: Ammattitaitoinen ja työssään viihtyvä henkilökunta toimii sovitulla työaloilla ja edistää niiden päämääriä suunnitelmallisesti ja hyvässä yhteistyössä. Olemme turvalliseksi, tasapuoliseksi ja luotettavaksi koettu työnantaja sekä hyvinvoiva työyhteisö.

Toimiva taloushallinto

Tavoite: Taloushallinto on laadukasta, avointa ja päätöksentekijöiden tarpeita vastaavaa. Raportointi tukee toiminnan suunnittelua ja sen seuranta.

Luotettava IT ja korkea tietoturva

Tavoite: IT on turvallinen ja tehokas ihmisoikeustyön työkalu

Yhteydet kansainväliseen liikkeeseen

Amnesty on globaali ihmisoikeusliike ja kontaktimme kansainvälisiin ja eurooppalaisiin toimijoihin ovat tiiviitä. Ilman jatkuvaa vuoropuhelua emme olisi niin vahvoja kuin olemme.

Tavoite: Suomen osaston painoarvo kansainvälisessä liikkeessä vahvistuu.